

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Харківська державна академія культури

Факультет культурології та соціальних комунікацій
Кафедра музейно-туристичної діяльності

Робоча програма навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В МЕНЕДЖМЕНТІ
СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Освітньо-професійна програма – «Менеджмент культури»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Харків, 2024

Розробник: **І. О. Побіженко**, канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри цифрових комунікацій та інформаційних технологій.

Мова навчання: українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 15 серпня 2024 р

Завідувач кафедри менеджменту культури
та соціальних технологій Геннадій АФЕНЧЕНКО

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету культурології
та соціальних комунікацій
Протокол № 1 від 26.08.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

Зміни в робочій програмі затверджені на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 20 листопада 2024 р.

Завідувач кафедри музейно-туристичної діяльності
 Анатолій ЩЕРБАНЬ

Зміни в робочій програмі затверджені на засіданні ради факультету
культурології та соціальних комунікацій
Протокол № 6 від 21.11.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна / освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань <u>02 Культура та мистецтво</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності (шифр і назва)		
	Освітньо-професійна програма Менеджмент культури		
Загальна кількість годин -90		Рік підготовки:	
		4-й	-
		Семестр	
		8-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 30 самостійної роботи здобувача – 60	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		10 год.	-
		Практичні / семінарські / індивідуальні	
		20 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 30/60.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Інформаційні системи та технології в менеджменті соціокультурної діяльності» — навчальна дисципліна в системі основних дисциплін спеціальності 028 “Менеджмент соціокультурної діяльності”. Курс призначений для бакалаврів, що навчаються за освітньою програмою Менеджмент культури. Він є суттєвою складовою частиною комплексу фахових дисциплін, важливою ланкою професійного становлення фахівців галузі культура і мистецтво.

Обсяг дисципліни: дисципліна складає 3 кредиту ЄКТС, зокрема 10 год. лекцій, 20 год. практичних та 60 год. самостійної роботи.

Мета навчальної дисципліни – ознайомити здобувачів із теоретичними засадами та практичними аспектами використання інформаційних технологій для оптимізації управління соціокультурними проектами та ініціативами.

Відповідно до освітньо-професійної програми навчальна дисципліна формує наступні компетентності та результати навчання:

а) компетентності:

Загальні компетентності	ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК11. Здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери.
	ФК15. Вміння використовувати сучасні методи обробки інформації для організації та управління соціокультурними процесами.

б) Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	ПРН 2. Збирати та впорядковувати інформацію
	ПРН 15. Вміти установлювати комунікативний діалог з різними професійними суб'єктами та групами.
	ПРН 16. Знати та застосувати сучасні технології управління людськими ресурсами

Очікувані результати навчання – розуміти концепції та принципи інформаційних систем і технологій у сфері соціокультурного менеджменту, використовувати інформаційні системи для управління соціокультурними проектами, оцінювати ефективність інформаційних технологій у менеджменті соціокультурної діяльності.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання включають виконані практичні завдання. Підсумкова форма контролю – залік.

Критерії оцінювання результатів навчання за 100-бальною рейтинговою шкалою.

Кількість тижнів для підготовки – 10, кількість розділів – 3, тем – 7.

2. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи підприємства та інформаційних систем управління в контексті соціокультурної діяльності

Тема 1. Підприємство як організаційна система. Інформаційні системи в управлінні соціокультурними проектами

Підприємство як складна організаційна система в контексті соціокультурної діяльності. Принципи управління соціокультурними проектами через інформаційні системи. Системний підхід до управління соціокультурними проектами. Роль інформаційних систем у оптимізації управлінських функцій. Ізоморфізм та емерджентність соціокультурних систем. Класифікація: прості, складні, соціально-економічні системи. Інформаційні системи (ІС) в соціокультурному управлінні: основи та роль в процесах культурної діяльності.

Тема 2. Економічна інформація в управлінні соціокультурними ініціативами: формалізація та обробка

Поняття економічної інформації в соціокультурних проектах: види та властивості економічної інформації для культурного менеджменту. Формалізація економічної інформації: методи класифікації та кодування даних у культурному контексті. Оцінка та обробка економічної інформації в управлінських системах культури. Визначення інформаційних технологій (ІТ) для обробки економічної інформації в культурному менеджменті.

Розділ 2. Організація інформаційних систем в управлінні соціокультурними проектами

Тема 3. Інформаційна база та організація обробки даних у соціокультурних проектах

Поняття інформаційної бази в управлінні культурними проектами: машинна та позамашинна інформаційна база.

Носії інформації в контексті соціокультурних ініціатив. Уніфікація та стандартизація документації в соціокультурних установах.

Класифікація та моделювання баз даних в інформаційних системах для соціокультурної діяльності. Методи нормалізації баз даних.

Використання CASE-технологій для моделювання даних у культурному контексті.

Тема 4. Інформаційні системи в економіці та культурному менеджменті

Сучасні інформаційні системи в управлінні соціокультурними проектами: виробничий менеджмент, маркетинг культурних продуктів, фінансовий аналіз у культурних установах.

Характеристика складових підсистем в інформаційних системах для культурного сектору: планування, маркетингова діяльність, фінансовий облік та звітність.

Використання програмних засобів для автоматизації управлінських процесів у соціокультурному контексті.

Тема 5. Сучасні підходи та організаційно-методичні основи створення інформаційних систем для соціокультурної діяльності. Еволюція інформаційних систем у культурному менеджменті

Моделі життєвого циклу (ЖЦ) ІС підприємства в контексті соціокультурних організацій: аналіз каскадної, поетапної та спіральної моделей життєвого циклу інформаційних систем з точки зору впровадження в соціокультурні організації (музеї, театри, культурні центри),

особливості етапів ЖЦ для соціокультурних ІС, зокрема стадії планування, розробки, тестування та підтримки, використання державних стандартів у створенні ІС для соціокультурної сфери: адаптація стандартів під специфіку культурних проєктів.

Підходи до створення автоматизованих ІС для культурного менеджменту: структурно-орієнтовані підходи: як вони застосовуються при розробці ІС для організацій, що займаються соціокультурною діяльністю. Інструменти для документування культурних процесів, об'єктно-орієнтовані підходи: адаптація принципів інкапсуляції, успадкування та поліморфізму для культурного менеджменту, розробка об'єктів для ефективного управління культурними проєктами, процесно-орієнтований підхід: автоматизація та вдосконалення бізнес-процесів у культурних установах за допомогою ІС. Роль цих технологій у трансформації культурних бізнес-процесів.

Структурний аналіз та використання графічних засобів в культурному контексті: графічне відображення даних через діаграми потоків даних (DFD) для картографування культурних процесів, Використання діаграм «суть — зв'язок» (ERD) для візуалізації даних про культурні ресурси, персонал, та інші елементи, що взаємодіють у системах управління, Діаграми переходів (STD) для опису динаміки управлінських рішень в культурному секторі.

Об'єктно-орієнтовані методи для автоматизації культурного менеджменту: створення об'єктів для опису культурних процесів: колекції, виставки, події, відвідувачі. Визначення класів та їх взаємодія в інформаційних системах для культурних установ, Поглиблене розуміння інкапсуляції, успадкування та поліморфізму при побудові ІС для проєктів культурної індустрії.

Процесно-орієнтовані підходи та реінжиніринг бізнес-процесів в соціокультурній сфері: дослідження бізнес-процесів у культурних організаціях: як ІС допомагають в автоматизації та оптимізації процесів планування, проведення заходів, управління ресурсами, використання CASE-технологій (наприклад, BPwin) для моделювання та реінжинірингу культурних процесів, розробка моделей «As-IS» та «TO-BE» для аналізу існуючих та майбутніх процесів в управлінні культурними проєктами.

Еволюція інформаційних систем у культурному секторі: вплив історичних етапів розвитку ІС на культуру: від початкових ERP-систем до сучасних CRM-систем для музеїв, бібліотек та культурних установ, використання MRP та MRП в контексті управління виробництвом культурних товарів, послуг та подій, перехід до ERP-систем та їх роль у плануванні та управлінні ресурсами в культурних індустріях, Використання сучасних технологій (CIM, CSRP, SCI, CRM) для управління соціокультурними проєктами, їх взаємодія з громадськістю та залучення відвідувачів.

Адаптація еволюції інформаційних систем до специфіки соціокультурної діяльності: перехід від традиційних ERP-систем до сучасних рішень, орієнтованих на аналіз даних, автоматизацію комунікацій та взаємодії з громадськістю, впровадження технологій CRM для управління взаєминами з відвідувачами культурних установ та розвитку лояльності до культурних брендів. Система підтримки ведення бізнесу ERP FOSS.

Розділ 3. Інтегровані інформаційні системи для управління соціокультурними ініціативами

Тема 6. Інтегровані інформаційні системи в соціокультурному менеджменті

Класи інтегрованих інформаційних систем (ІС) за функціональними можливостями та рівнями інтеграції в культурних установах. Досвід впровадження середніх та великих ІС у культурному секторі: приклади використання в музеях, театрах, галереях. Основні компоненти інтегрованих ІС: сховище даних, інструменти для побудови та моделювання бізнес-процесів.

Тема 7. Системи підтримки прийняття рішень та експертні системи в культурному менеджменті

Основи систем підтримки прийняття рішень (СППР): архітектура, функції, впровадження в культурних установах. Експертні системи в управлінні соціокультурними проектами: класифікація, функціональність, області застосування. Інструментальні засоби створення експертних систем для культурного менеджменту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		л	п	сем	с. р.
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Підприємство та інформаційні системи управління його діяльністю					
Тема 1. Підприємство як організаційна система. Інформаційні системи в управлінні соціокультурними проектами	9	1			8
Тема 2. Економічна інформація в управлінні соціокультурними ініціативами: формалізація та обробка	9	1			8
Разом за розділом 1	18	2			16
Розділ 2. Організація інформаційних систем в управлінні соціокультурними проектами					
Тема 3. Інформаційна база та організація обробки даних у соціокультурних проектах	24	2	14		8
Тема 4. Інформаційні системи в економіці та культурному менеджменті	14	2	4		8
Тема 5. Сучасні підходи та організаційно-методичні основи створення інформаційних систем. Еволюція інформаційних систем	12	2	2		8
Разом за розділом 2	50	6	20		24
Розділ 3. Інтегровані інформаційні системи. Перспективні напрямки розвитку інформаційних систем					
Тема 6. Інтегровані інформаційні системи в соціокультурному менеджменті	11	1			10
Тема 7. Системи підтримки прийняття рішень та експертні системи в культурному менеджменті	11	1			10
Разом за розділом 3	22	2			20
Усього годин	90	10	20		60

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Постановка задачі проекту.	2
2	Інтерфейс системи LibreProject.	2
3	Введення завдань у файл проекту. Введення параметрів задач	2

4	Ресурси. Призначення ресурсів завданням проекту	2
5	Перевірка та коригування плану проекту	2
6	Супровід проекту	2
7	Внесення змін до проекту	2
8	Аналіз систем керування проектами	2
9	Аналіз бухгалтерських систем	2
10	Аналіз системи підтримки ведення бізнесу ERP FOSS	2
	Всього	20

6. Теми самостійних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз підприємства як організаційної системи. Інформаційні системи в управлінні соціокультурними проектами	8
2	Аналіз економічної інформації в управлінні соціокультурними ініціативами: формалізація та обробка	8
3	Аналіз інформаційної бази та організації обробки даних у соціокультурних проектах	8
4	Аналіз інформаційних системи в економіці та культурному менеджменті	8
5	Аналіз сучасних підходів та організаційно-методичні основи створення інформаційних систем. Еволюція інформаційних систем	8
6	Аналіз інтегрованих інформаційних систем в соціокультурному менеджменті	10
7	Аналіз системи підтримки прийняття рішень та експертні системи в культурному менеджменті	10
	Всього	60

6. Методи навчання. Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання: практичний метод; проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; наочний метод; інтерактивні методи (метод проектів). Поточний контроль здійснюється у формі перевірки виконаних практичних завдань та самостійної роботи. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку.

Відпрацювання пропущених занять взаємоузгоджується між здобувачем та викладачем, визначається форма та час відпрацювання.

Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни виконується у відведений термін з виконанням усіх вимог до завдань.

7. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточна успішність							Залік	Усього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
3	3	45	15	8	3	3	20	100

Розподіл балів за формами контролю.

- виконання практичного завдання – по 6 балів (1-9 практ), 5 балів -10 практичне
- самостійна робота – 3

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – до 80 балів
Підсумковий тест (залік) – до 20 балів

Результати неформальної та/або інформальної освіти можуть бути визнані згідно Положенню про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Харківській державній академії культури (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичне забезпечення

1. НМК в Google Workspace for Education.

9. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова

1. Мосійчук І. В., Ковпака А. А. Інформаційні системи в менеджменті: методичні рекомендації до практичних, лабораторних занять та самостійної роботи. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 33 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/33169/1/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8%20%D0%B2%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96.pdf> (дата звернення: 20.08.2024).
2. Нехай В. А. Менеджмент соціокультурної діяльності 4.0: освітні та технологічні інновації в цифрову епоху. Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку : матеріали V міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Київ, 23 квітня 2024 р. Київ: КНУТД, 2024. С. 290-291. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/27150> (дата звернення: 20.08.2024)

Додаткова

3. Інтелектуальні системи автоматизації : монографія / О. Г. Аврунін та ін.; за ред. О. Г. Авруніна. Кременчук: НОВАБУК, 2021. 322 с. URL: <https://publish.nure.ua/catalog/view/140/197/791> (дата звернення: 20.08.2024)
4. Батюк А. Є., Дзуліт З. П., Обольювська К. М. та ін. Інформаційні системи в менеджменті : навч. посіб. Львів: Нац. ун-т «Львів. політехніка», Інформ.-вид. центр «ІНТЕЛЕКТ+» Ін-ту післядиплом. освіти, «ІнтелектЗахід», 2004. 520 с.
5. Ганза І. В., Бурма Т. Г., Чкан А. С. Інформаційні системи у менеджменті : навч.-метод. посіб. до самост. вивч. дисципліни для студ. освіт.-кваліф. рівня «магістр» спец. «Бізнес-адміністрування». Запоріжжя: ЗНУ, 2013. 111 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/182764/mod_resource/content/3/%D0%86%D0%A1%D0%9C%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%91%D0%90.pdf (дата звернення: 20.08.2024)
6. Глівенко С. В., Лапін Є. В., Павленко О. О. та ін. Інформаційні системи в менеджменті : навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2003. 352 с. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/2442> (дата звернення: 26.02.2025).
7. Гужва В. М., Постевой А. Г. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі : навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: КНЕУ, 2002. 458 с.
8. Климчук О. В. Інформаційні системи і технології в управлінні : конспект лекцій для студ. СО "Магістр" заоч. форми навч. спец. 073 «Менеджмент» освіт.-проф. програми "Менеджмент у судовій сфері" галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса, 2021. 160 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/1673/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82_%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%A3%D0%A1%D0%A1_2021_%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0.pdf (дата звернення: 20.08.2024).
9. Лізунов П. П., Коханович М. В., Недін В. О. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією : навч. посіб. Київ: КНУБА, 2018. 156 с.
10. Лізунов П. П., Мінаєва Ю. І., Васильєва Г. Л., Філімонова О. Ю. Інформаційні системи в менеджменті. Київ: КНУБА, 2015. 44 с.
11. Плєскач В. Л., Затонацька Т. Г. Інформаційні системи і технології на підприємствах : підруч. Київ: Знання, 2011. 718 с.

Інформаційні ресурси

12. ERP FOSS UA. URL: <https://erp.foss.ua/>.
13. ProjectLibre. URL: <https://www.projectlibre.com/>.
14. Харківська державна академія культури. Сайт бібліотеки Харківської державної академії культури. URL: <http://lib-hdak.in.ua>.
15. Національна бібліотека України В.І. Вернадського. Сайт Національної бібліотеки України В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
16. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. Сайт Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка. URL: <http://www.korolenko.kharkov.com>.
17. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. Сайт Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого. URL: <http://www.nplu.org>.